

Jak vypadá podpora vědeckého výzkumu u protinožců?[#]

Lucie Zahradníčková^{*}

Úvod

Koncem září 2005 jsem odjela na 4,5 měsíce do Austrálie. Mým záměrem bylo zlepšení úrovně angličtiny, pokračování v psaní disertační práce a poznání nové země, která slibovala mnoho zajímavého. V Sydney jsem studovala na jazykové škole a po večerech jsem si přivydělávala v kavárně.

Krátce po svém přiletu jsem se pokoušela navázat akademické kontakty – po určitém úsilí se mi podařilo domluvit si schůzku s profesorem J. Guthriem vyučujícím na University of Sydney,¹ který má na starosti vědu a výzkum na fakultě „Economics & Business“. Má slabá naděje se vyplnila a pan profesor mi vyšel velmi vstříc. Nechal mi vystavit kartu do knihovny a do Výzkumného centra, takže jsem mohla pokračovat v práci na své disertaci. V Centru jsem navíc mohla pozorovat odlišný přístup k výzkumu a především k doktorskému studiu.

Cílem tohoto článku by mělo být poukázat na rozdíly mezi University of Sydney a Vysokou školou ekonomickou v Praze (VŠE) a zamyslet se nad tím, čím by se VŠE mohla nechat inspirovat.

O výzkumném centru

Výzkumné Centrum je určeno pro zaměstnance školy a studenty doktorského studia k jejich výzkumné činnosti. Centrum se skládá ze dvou místností, které zjednodušeně označím jako „odpočinkovou“ a „pracovní“. Odpočinková místnost slouží pro relaxaci a diskuse, pracovní pro výzkum. Jako důležitý vidím fakt, že přístup do Centra je, díky kartě, možný kdykoliv – 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Odpočinková místnost byla moderně a pohodlně zařízena, byly zde např. květiny, časopisy, apod. Byla vybavena i kuchyňkou, což umožňovalo přípravu jídla bez nutnosti opouštět za tímto účelem budovu. Sloužila pro odpočinek – povídání si, sdílení nových poznatků (některé články psali doktorandi společně), diskuse školitelů s doktorandy apod. Osobně jsem se zde při neformálních rozhovorech dozvěděla mnoho zajímavého o tématech, které tamější doktorandi řešili při svém výzkumu. Bohužel, nesetkala jsem se tam s nikým, kdo by se věnoval stejnému oboru jako já – Oceňování podniku.²

[#] Článek byl zpracován jako jeden z výstupů výzkumného projektu *Teoretické aspekty oceňování podniku v České republice* registrovaného u Grantové agentury České republiky pod číslem 402/05/2163.

^{*} Ing. Lucie Zahradníčková – interní doktorandka; Katedra financí a oceňování podniku, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3; <zahrad@vse.cz>.

¹ University of Sydney je univerzita typu Univerzity Karlovy, tzn., že má pod sebou mnoho různých oborů – medicínu, práva, umění apod.

² Na University of Sydney se Oceňování podniku jako samostatná specializace vůbec neučí, na rozdíl od VŠE, kde je tato specializace, dle mého názoru, na velmi vysoké úrovni.

Pracovní místnost byla openspace, v němž byla jednotlivá pracovní místa oddělena příčkou. Každé pracovní místo se skládalo z velkého stolu, počítače, poliček na knihy a skříňek se zásuvkami. Bylo možné tam neomezeně tisknout, kopírování bylo symbolicky zpoplatněno. Byly vyřešeny i různé „detaily“ – např. u tiskárny byly k dispozici svorky a sešítvačky. Součástí této místnosti byly i toalety. V místnosti bylo téměř absolutní ticho, diskuse probíhaly vedle v odpočinkové místnosti (bylo možné se opravdu koncentrovat). Každý měl na svém místě v pracovní místnosti vše, co potřeboval pro výzkum (knihy z knihovny, která byla nedaleko, přístup k databázím, své materiály potřebné k výzkumu ap.).

Osazenstvo Výzkumného centra

V Centru byli především interní doktorandi (většina ostatních zaměstnanců univerzity pravděpodobně upřednostňovala svůj kabinet). Denně tam trávili cca 8 až 10 hodin (občas i o víkendech). Většina z nich učila, obvykle 1 nebo 2 hodiny týdně. Myslím, že většina doktorandů byla ráda za možnost věnovat se výzkumné činnosti mezi lidmi, v kolektivu (na rozdíl od toho být sami doma).

Příjmy doktorandů

Většina doktorandů měla tzv. „scholarship“ – dostávali od státu určitou částku ročně na bydlení a stravování. Kromě toho byli placeni za hodiny, které učili. Nemá smysl zmiňovat částky v australských dolarech, ale při posouzení cenových hladin bych celkový příjem tamního doktoranda odhadla v České republice na ekvivalent cca 15 až 20.000 Kč čistého měsíčně. Lze říci, že doktorandi nepracovali v soukromém sektoru a věnovali se kromě výuky jen vědecké činnosti.

Vědecká činnost doktorandů

Požadavky na disertační práci doktorandů byly vyšší než u nás – mají napsat cca 100.000 slov. Odhaduji, že jejich práce jsou dost propracované – např. jeden doktorand mi říkal, že když má opravdu dobrý den, tak napíše 1, max. 2 stránky. Dle mých poznatků se doktorandi poměrně často scházeli se svými školiteli a diskutovali o tom, co udělali a co budou dělat.

Vědecké centrum na VŠE

Nevím, jestli je to z článku jednoznačně patrné, ale Výzkumným centrem na University of Sydney jsem byla nadšena. Domnívám se, že centrum podobného typu by na VŠE zvýšilo produktivitu a kvalitu výstupu akademických pracovníků. Dle mého názoru bychom se měli zamyslet nad tím, co chceme. Chceme, aby byl o doktorské studium zájem a studenti se stávali „ti nejlepší“? A aby se studenti doktorského studia věnovali kromě výuky pouze vědě a výzkumu? Podle mého mínění bychom jim k tomu měli vytvořit podmínky. Potom by na ně mohly být kladeny mnohem vyšší nároky. Věřím i, že by byla mnohem vyšší šance vzniku např. impaktovaných článků.

Literatura

- [1] The University of Sydney (2006): *Homepage*. [online]. Sydney, The University of Sydney, c2002-2006, [cit. 7. 3. 2006]. <<http://www.usyd.edu.au>>.

Jak vypadá podpora vědeckého výzkumu u protinožců?

Lucie Zahradníčková

ABSTRAKT

Tento článek se věnuje odlišnému přístupu k vědě a výzkumu na University of Sydney, Austrálie. Tam je zřízeno Výzkumné centrum, které slouží zaměstnancům školy a studentům doktorského studia k jejich výzkumné činnosti. Centrum využívají především studenti doktorského studia, kteří tam obvykle tráví cca 8–10 hodin denně (většinou nepracují v soukromém sektoru). Centrum se skládá ze dvou místností, které jsem zjednodušeně označila jako „odpočinkovou“ a „pracovní“. Odpočinková místnost slouží pro relaxaci a diskuse, pracovní pro výzkum. Jako důležitý vidím fakt, že přístup do Centra je, díky kartě, možný kdykoliv – 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Klíčová slova: University of Sydney; Doktorské studium; Výzkum.

How does the support of scientific research in Australia look like?

ABSTRACT

This article is focused on different approach to science and research at the University of Sydney, Australia. There is established a Research Centre, which is made for employees of the university and for Ph.D. students. In the centre are mainly Ph.D. students, who spend there approximately 8-10 hours daily (they usually don't work in the private sector). There are 2 big rooms in the Centre. One is used as a “relaxation and discussion” room, the other one is used as a “working” room. As I see it, it is very important that everyone has 24 hours 7 days a week access to this place (everyone likes to do research in a different time).

Key words: University of Sydney; Doctoral study; Research.

JEL classification: I23